

Siz hiç mülteci oldunuz mu?

ezgi
berk

▲ *Çabuksığınlar*
Jean-Claude Grumberg
Resimleyen: Ronan Badel
Çeviren: Sımla Ongan
Yapı Kredi Yayınları
86 sayfa

“Çünkü bir yerde doğanlar ve sadece doğdukları yerde evlerinde yaşayanlar Çabuksığınlar sevmiyorlar, hatta onların evlerine yakın yerlerde doğanlar bile sevmiyor onları. Neden? Bazıları –özellikle de burunları yuvarlak olanlar- Çabuksığınlar burunları sivri olduğu için sevmediklerini söylüyor ve burunları sivri olanlar da Çabuksığınlar burunları fazla yuvarlak olduğu için sevmediklerini söylüyorlar. Bazıları da Çabuksığınlar gözleri mavi olduğu için sevmiyor, ya da siyah veya kahverengi, tıpkı domuzlanın gibi diyor Çabuksığınlar gerçekten sevmeyenler. Çabuksığınlar çok uzun, çok fazla uzun, veya çok kısa, çok fazla kısa oldukları, ya da çok orta boylu, çok fazla orta boylu oldukları için sevmeyenler de var. Çirkin buluyorlar onları. Yani, genelde pek sevilmiyor Çabuksığınlar, anladınız sanırım.”

Göçmenlik ve mültecilik birkaç yıldır sorun olarak karşımıza en sık çıkan konulardan. Tıpkı yukarıdaki alıntıda anlatıldığı gibi değil mi? Hepimizin göçmenleri sevmemek için “haklı” gerekçeleri var. Çok pisler canını Baksanıza, hem ülkelerinden kaçmışlar hem de çocuk yapıp duruyorlar. Bunlar en naif sevilme sebepleri. Sırf ülkelerini terk ettikleri için bile sevmeyenler var onları. Neden kaçmışlar ki? Hiçbir sebep yok oysa ki. Kalıp öselerdi değil

mi? Üstelik burada, bu topraklarda o kadar zor şartlarda yaşamaya çalışıp bir de o kadar çok nefret ediliyorlar ki ölümlü göze alarak Avrupa’ya gitmeye çalışıyorlar. Onların çaresizliğinin en dibindeki bu durumundan yararlanmak isteyen “normal” insanlar da delik bot, kullanılmaz halde can yeleği satıyor onlara. Ama bir dakika, onlar bizim misafirimiz. Dünyanın hiçbir yerinde göçmenler için kullanılmayan bir statü. Türkiye yaptı, oldu! Kimlik yok, tanıma yok, kayıt dışılık girila, hor görülme, evsizlik, uç kuruşa çalıştırılıyorsa şanslı hissetmenin bini bin para ama misafirler canım.

Azıcık yasal statü üzerine konuşmalar olsa hemen üstüne çullanılıyor göçmenlerin, ya da **kitaptaki** haliyle Çabuksığınların. Çünkü hep onlar suçlu! Ülkelerinde çıkan savaştan da onlar sorumlu. Ama bir dakika. Sığındıkları bu ülke sanki onların yaşadığı ülkenin iç işlerine müdahale etmemiş miydi? Hâlâ da askeri müdahale yapmıyor mu yoksa? Hayır hayır, biz pür safız ve yanbaşımızda olanlarla zinhar bir ilgimiz olması söz konusu bile olamaz. Aa, biri ikiyüzlü mü dedi? Bu ne terbiyesizlik.

İşte böyle yaşıyoruz her günü. Bazen gündeme geliyor mülteciler, bazen hiç yokmuş gibi davranıyoruz. Bir şeyler yapmaya çalışsanlar da var, ne yapacağını bilmeden yıllar arkasında bırakanlar da. En çok da içlerindeki

nefreti onların üzerine boca edenler var ama mendil satan küçükük bir çocuğu Suriyeli diye dövenlerin ülkesinde...

Yanbaşımızda savaş devam ederken ve son gelişmelere göre bu savaşın içine balıklama dalmışken bu konuları konuşmamak da görmezden gelmek de mümkün değil. Kendimize bile itiraf edemiyorsak mültecilere ilişkin olumsuz yargılarımızı, Çabuksığınlar’ı bir çocuğa okurken kendimize de çekidüzen versek ne iyi olur.

Bizi tüm bu gerçeklerle yeniden yüzleştiren **kitap**, bir Çabuksığın ailesinin hayatından bir kesiti anlatıyor. Kısa bir dönem değil, yıllarca süren sınır dışı edilmeler, sevilmedikleri yerden sevillecekleri yere gitme çabaları, çöpten bulunan **kitapları** okumaya çalışma, yolda büyük oğullardan ayrıma ve onu bulmaya çalışma, hatta yolun sonunda iki küçük çocuklarını buldukları ülkenin kanunları gereği evlat edindirmek bile var ömürleri boyunca başına gelenler arasında. Her sayfada kâh üzülüp kâh umut ederek bir büyük oğlunun bir de Bay ve Bayan Çabuksığının yaşadıklarını izliyoruz. Hikâye bu ya, birbirine kavuşuyor aile sonunda, hem de yanlarından ayırmadıkları müzik aletleri ve müziğe besledikleri tutku sayesinde hayatları biraz olsun düzene girerek.

Elimizdeki bir çocuk kitabı malum, onlara umut vereceğiz ki git gide azalan ve yetişkinlikte neredeyse yok olan güzel şeyler yapma, azimle iyiliğin peşinden gitme hali sürsün, gözlerindeki parıltılar kaybolmasın. Çocuklar, göçmenliğin nasıl bir şey olduğunu öğrenirken bizler de davranışlarımızı gözden geçirme fırsatı yakalıyoruz Çabuksığınlar’la beraber. Tekrar tekrar birlikte okuyup öğreneceğimiz çok şey gizli bu kitabın sayfalarında.